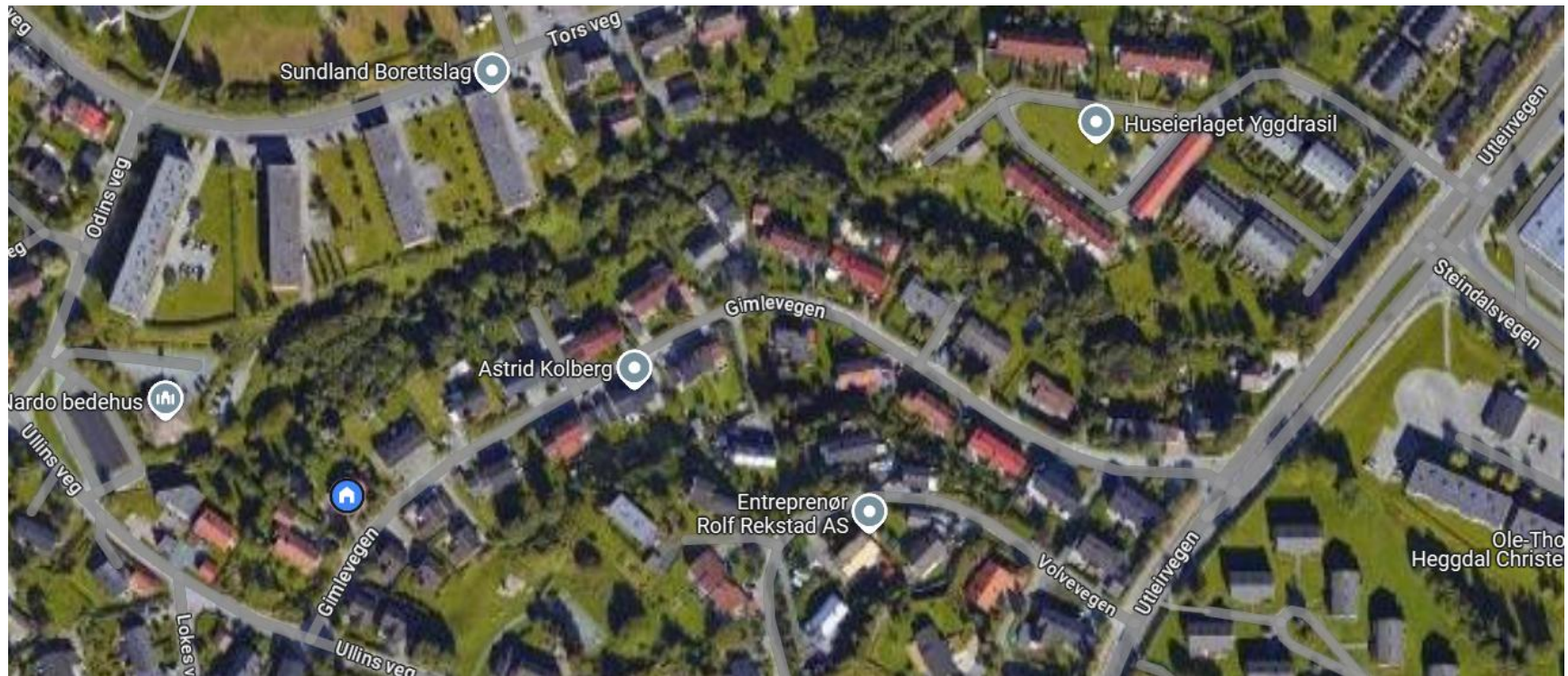

Fredlydalen øvre del

Historie

- Område ble bebygd fra starten av 1960
- Rørsystem nedre del fra 1959 (ø100 cm).
Forgreninger fra 1963 (ø70cm, Othilienborg) og (ø80cm, Steindalen)
- 1970 - stort leireskred i Fredlydalen, som er nedre del av Hoeggen kvikkleireområde.
Gjennoppfylling bekostet av beboerne i området, ca 400 – 500 lastebillass pr. eiendom.
Dalbunnen ble hevet med 6-7 meter i forhold opprinnelig nivå før 1970.

Historie

- Det har i alle år vært fri ferdsel gjennom dalen, uten noen form for hindringer
I enkelte partier vedlikeholdes dalbunnen og er tilrettelagt for ferdsel.
- Tidlig på 80-tallet ble det i samarbeid med Sundland borettslag etablert en liten fotballbane i dalen.
- Det ble også etablert parsellhager for dyrking av grønnsaker til interesserte beboere i Sundland borettslag.
- Ungdommer har sommerstid laget leirplassert hvor de oppholdt seg.
- Dalen med sin vegetasjon er tilholds- og skjulested for bl.a. rådyr og grevling, i tillegg til en rekke fuglearter. Biologer og fugleinteresserte besøker tidvis dalen for å observere og ta bilder.
- Den rikholdige vegetasjonen med masse trær binder jordsmonnet og bidrar til å:
 - Hindre nye kvikkleireskred.
 - Bunnvegetasjon og trær tar til seg vann ved nedbør og bidrar til å motvirke flom.

Før området ble bebygd fungerte Fredlydalen øvre del som et av flere tilsig fra oppstrøms nedbørsfelt. Nede ved Nidarvoll var det flere tilsig som samlet seg, og først fra dette punktet var vannmengden stor nok til at det ble benevnet som en bekk.

Navnet Fredly har sitt opphav fra 1902 da Fredly kristne skole ble etablert i datidens Strinda Kommune. Fredly Skole ble flyttet i 1968. I etterkant ble Sunnland ungdomsskole etablert på samme sted.

Saken om "Fredlybekken"

Bakgrunn, sitat fra saksframlegg til bystyret 21.11.2013:

Regnvannsoverløpet ved Fredlybekken avløpsspumpestasjon er i dag en stor forurensningskilde med utslipp av kloakk til Nidelva.

Utslipet er kommunens største punktutslipp av kloakk. Forurensningen skal fjernes ved at man etablerer et torørssystem (separerer kloakk og regnvann/overvann) på strekningen fra Nardosenteret til Nidelva ved Sluppen bru.

- Multiconsult utarbeidet i 2009 en forstudie og et forprosjekt i 2013.
Disse danner grunnlaget og gir tekniske premisser og økonomiske kalkyler for hele Fredlybekk-prosjektet, fra Utleirvegen ned til Nidelva.
- Bystyret vedtok i 2013 en totalramme på 268 millioner for hele prosjektet, og at det legges til grunn torørssystem for spillvannsledning og overvannsledning i all hovedsak skal benyttes på de Disse midlene vet vi at allerede er oppbrukt på nedre del (Nidarvoll/Sluppen).
Det mangler kostnadsberegninger for gjenstående strekning Klæbuveien helt opp til Utleirvegen.
- Gjennom alle disse årene har kommunen i sine presentasjoner gjennom bilder, og omtaler framstilt og sammenliknet prosjektet tilsvarende en ny flott llabekk, men dette er totalt misvisende.

Misvisende og forledende informasjon i saksframleggene

- **Bekk med en beregnet minstevannføring på 3 liter i sekundet**

Påstanden er gjentatt i årevis, til tross for våre påviste feil å beregningsgrunnlaget.

I tillegg det avgjørende faktum at det ikke finnes noen naturlig vannkilde.

Dette betyr at det kun blir vannføring når det regner tilstrekkelig mye.

Kommunen har i løpet av 15 år og ca. 10 saksframlegg ikke villet innse dette, men krøp til korset og innrømmet forholdet i notat til bystyret dagen før bystyremøte 28 aug. 2024.

- **Sammenhengende grønndrag fra Nidelva opp mot Estenstadmarka**

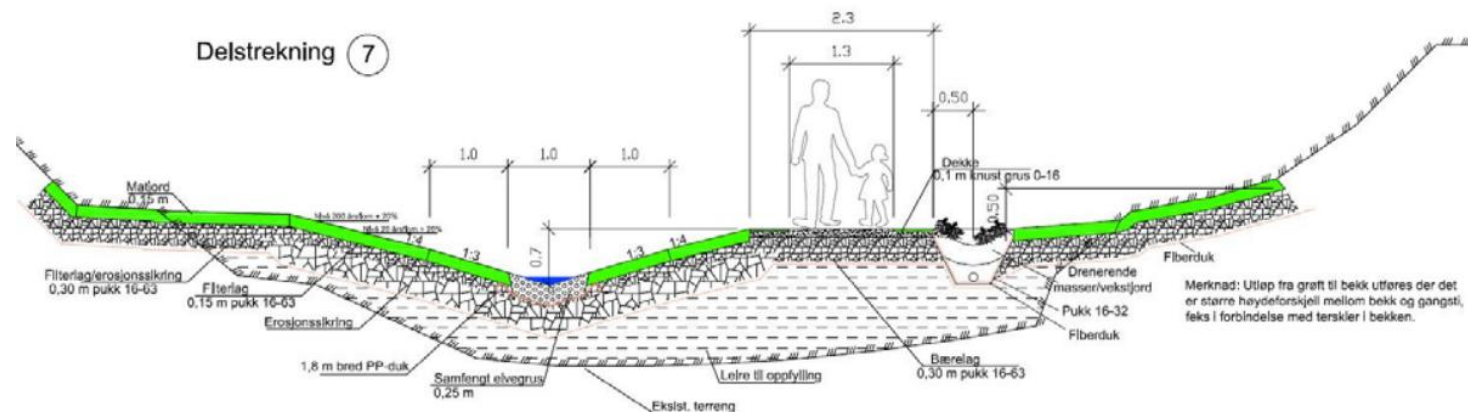
Alle saksframlegg har beskrevet det slik, men dette er ikke tilfelle. Flere av strekningene er gjenbyggt og brutt av gater og fortaug, men dette faktum unnlates i saksframleggene.

På spørsmål fra Kirsti Tømmervold 7 juni 2024 svarer byutviklingsdirektør Bente Næverdal:

" Da blir det et sammenhengende litt villere grønndrag for vilt, smådyr og insekter. "

- **Økt Biologisk mangfold**

Alle saksframlegg beskriver dette uten å nevne konsekvensen av den tekniske løsningen som prosjektert av Multiconsult. Fordi dalen er nedre del av Hoeggen kvikkleieresone må det gjøres sikringstiltak som i konsekvens vil redusere det biologisk mangfoldet.

Figur 11. Bekkeløp del 7. Utsnitt av tegning H70 Tetting og erosjonssikring

Misvisende og forledene informasjon i saksframleggene

(Fortsettelse av "Økt biologisk mangfold")

Dette medfører at mesteparten av skogen må hogges ned. I en bredde på minimum 8 meter skal det legges et 45cm tykt lag med grov pukk for å hindre utvasking av den underliggende leiren. I hele denne bredden legges det fiberduk, samt en 1,8 meter bred plastarmert PP-duk under bekkeløpet. Området markert grønt er et 15cm tynt dekke med matjord.

Hvordan får man trær og busker til å etablere seg på 15cm matjord, for så å vokse røtter ned gjennom 45 cm grov pukk ?

Ingen i kommunen har på velforeningens forespørsel villet kommenter disse fakta, men gjentar sitt narrativ om økt biologisk mangfold.

- **Kommunen omtaler bekkeløsningen som flomsikring**

Velforeningen er kjent med at VA-ingeniører er av den oppfatning at åpning av et bekkeløp, for deretter å lede den inn i rør medfører en økt risiko ved inntaket, ikke kan betraktes som flomsikring . Det vil tvert i mot en **økt risiko** for flom, og at det finnes konkrete eksempler på at dette har skjedd.

Ingen i kommunen har på velforeningens forespørsel kunnet vise til noe dokumentasjon, eller på annen måte sannsynliggjøre sin påstand om at åpning av ca. 370 meter med bekk, (som for det meste vil være tørrlagt) medfører noen form for reell flomsikring i denne konkrete saken.

Misvisende og forledene informasjon i saksframleggene

Utsnittet over er hentet fra saksframlegget (side 5) til bystyret 27 mars. 2025.

Illustrasjonen over viser en bekk, med dette er feil da det ikke blir noen bekk slik vist på bildet. Illustrasjonen er dermed feilinformasjon og forleder lesere om at det blir en åpen bekkeløsning på vestsiden av Bratsbergsvegen.

Faktum er det gjennomføres styrt boring fra østsiden av Bratsbergsvegen (enden av Cabobanen ballplass) forbi Biltilsynet (Sluppenvegen) ned mot tidligere postterminalen og videre ut til Nidelva. Velforeningen har i flere runder snakket med anleggsarbeidere som nå i halvannet år har jobbet med prosjektet. For overvann borres/presse betongrør med indre diameter 2,4 meter hele veien ned til utløpet i Nidelva.

Økonomi

- Bystyret vedtok i 2013 en totalramme på 268 millioner for hele prosjektet. Disse midlene er allerede oppbrukt på nedre del (Nidarvoll/Sluppen). Det mangler kostnadsberegninger for gjenstående strekning Klæbuveien helt opp til Utleirvegen.
- Byråden hevder gjentatte ganger at begge alternative er omtrent like dyre, man har ikke kunnet vise til noen beregninger som sannsynliggjør påstanden. I et svar fra byutviklingsdirektør Bente Næverdahl til Kirsti Tømmervold den 10.7.2024 vedr. kostnader brukes begreper som "antatt å være like dyr".
- I Byplankontorets kommentarer til høringsmerknader skrives derimot, sitat «Kostnader er utredet for alternativer med og uten bekk. Kostnadsoverslagene for planområdet viser at **åpen bekk medfører økte kostnader sammenlignet med lukket bekk.**»
- I et folkemøte på Nidarvoll skole 1 oktober 2024 uttalte kommunens representant, med byråden ved sin side, at de hadde kalkulert med en erstatning på 1,5 millioner for knappe 15000 kvm areal regulert til boligformål. Man kan med stor sannsynlighet fastslå at det grove overslaget trolig er skivebom. Kommunens tilbud til bebore på Tiller på kr. 3000 pr. kvm ble av kommunen omtalt som billig.

Økonomi

- Saksframlegget unnlater å beskrive at alternativ 1 med bekk vil medføre årlige ekstrakostnader til drift og vedlikehold, som for eksempel:
 - Rensing av inntaksrister
 - Utskifting (deponering av forurensede/suspendert stoff) + etterfylling av ny sand
 - Vedlikehold av bekkeløp
 - I tilfelle flom - etterfylling av jord og grus samt reetablering av beplantning
- Saksframlegget til bystyret 27 mars 2025 beskriver avslutningsvis at prosjektet må gebyr-finansieres via porteføljen for vann og avløpsprosjekter. Dette er i direkte strid med Forurensingsforskriftens § 16-1 Rammen for gebyrene 1 Ledd (Lov av 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter er en lov om kostnadsinndekning for kommunen) for hvilke kostnader som kan belastes VA-avgiften.

Bystyrets behandling 29. august 2024

- I dette møtet ble det reist en rekke spørsmål fra partiene. Konklusjonen ble at saken ble sendt tilbake til byråden for videre utredning og besvarelse av spørsmålene som ble reist.
- Velforeningen har gjort en detaljert sammenlikning av saksframlegget til bystyret 29.08.2024 med det nye saksframlegget til bystyret 27.03.2025. Sammenlikningen er også gjort med bruk av KI for å finne forskjeller, og dermed også om politikernes spørsmål har blitt besvart eller ikke.

Velforeningen konklusjon på dette er som følger:

- Saksframlegget til byutviklingsutvalget 19.02.2025 inneholder de samme villedende opplysninger som tidligere saksframlegg.
- Det nye saksframlegget har noen utvidelser beskrivelse vedr. av økonomiske konsekvenser, som sier at dette blir så dyrt at det vil kreve ny politisk behandling.
- Det nevnes flere ganger at man fortrinnsvis ønsker tinglyste avtaler
- Det nye saksframlegget unnlater å svare på politikernes øvrige spørsmål, spesielt vedr:
 - Dokumentasjon på kostnader til grunnerverv/ekspropriasjon (H)
 - Hvorfor det må erverves like stort areal for begge alternativene (V)
 - Savner byrådets svar på alle gode sp.mål fra naboer (SV)
 - Bedre begrunnelse for hva så må være offentlig- og privat blågrønn struktur (SP)
 - Hvorfor bekk blir like dyrt som 2-rørssystem (AP)

Velforeningens konklusjoner

- Gjennom alle saksframlegg i disse årene (samt i kommunens øvrige presentasjoner til besluttende politikere), er det en gjennomgående skjønning med bruk av tidsrikte og positivt ladede begreper. Disse benyttes etter vår oppfatning med overlegg i den hensikt å få saken vedtatt.

Men i denne spesielle saken har ikke disse tendensiøse vinklingene rot i virkeligheten. Til tross for velforeningens gjentatte forsøk på å få kommunens svar på våre henvendelser, er dette ikke blitt besvart. Dette finner vi oppsiktsvekkende, men dog logisk da kommunen verken har dokumentasjon eller saklige argumenter til å imøtegå våre opplysninger.

- Det er absolutt ikke tilfelle at velforeningen og beboerne i området er tilfredse med det nye saks-ramlegget, da dette i all hovedsak er tilsvarende som tidligere saksramlegg. Det er ingen informasjon i det nye saksramlegget som endrer vårt syn på saken.
- Velforeningen avviser kommunens forsøk på tinglyste avtaler i tilfelle man vedtar alternativ 1. Når velforeningen ved tidligere anledninger har foreslått en løsning med tinglyste avtaler har dette vært knyttet til en løsning slik beskrevet under.
- Basert på ca. 50 års historie med fri tilgang til og bruk av dalen, mener vi at kommunen kan spare flere titalls millioner ved å legge et 2-rørssystem og ikke gjennomføre noe grunnerverv. Kommunen tinglyser nødvendig tilgang til ferdsel og trafikk for vedlikehold av rørsystemet.

For byens befolkning blir det fortsatt fri tilgang til ferdsel og opphold, som ved tidligere år og nå.